

Prezentacija projekta "Заштита леžišta mineralnih sirovina kao osnova sigurnog snabdevanja mineralnim sirovinama u Evropi (safemin4europe)

Vladimir Simić, Rade Jelenković, Dragana Životić, Zoran Miladinović, Stefan Petrović, Marija Petrović

Дигитални репозиторијум Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду

[ДР РГФ]

Prezentacija projekta "Заштита леžišta mineralnih sirovina kao osnova sigurnog snabdevanja mineralnim sirovinama u Evropi (safemin4europe) | Vladimir Simić, Rade Jelenković, Dragana Životić, Zoran Miladinović, Stefan Petrović, Marija Petrović | 18. Kongres geologa Srbije "Geologija rešava probleme", Divčibare, 01-04 jun 2022. | 2022 | |

<http://dr.rgf.bg.ac.rs/s/repo/item/0006980>

**PREZENTACIJA PROJEKTA "ZAŠTITA LEŽIŠTA MINERALNIH SIROVINA
KAO OSNOVA SIGURNOG SNABDEVANJA MINERALNIM SIROVTINAMA U
EVROPI (SafeMin4Europe)**

Vladimir Simić, Rade Jelenković, Dragana Životić, Zoran Miladinović, Stefan Petrović, Marija Petrović

Univerzitet u Beogradu – Rudarsko-geološki fakultet, Đušina 7, 11000 Beograd, Srbija,
E-mail: vladimir.simic@rgf.bg.ac.rs

Ključne reči: ležišta mineralnih sirovina, valorizacija, zaštićena područja, socijalni aspekti

Harmonični ekonomski razvoj svake zemlje u velikoj meri zavisi od dostupnosti sirovina, naročito mineralnih sirovina. Obezbeđivanje njihove dovoljne količine na tržištu (ponude) je od vitalnog značaja za funkcionisanje različitih industrijskih grana koje proizvode različitu robu i opremu neophodnu za ispunjavanje životnih potreba stanovništva kao i za efikasnu poljoprivredu. Mineralne sirovine su neophodne za podršku ekonomskim aktivnostima na lokalnom, regionalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou. Ovo su, istorijski, prve sirovine koje su počele da se koriste iz domaćih izvora, i u velikoj meri određuju razvoj glavnih grana industrije. Velika raznolikost sirovina u današnje vreme uzrokuje da nijedna zemlja nije u potpunosti samodovoljna po pitanju snabdevanja mineralnim sirovinama.

Stoga je potrebno obezbediti deficitarne (retke) mineralne sirovine, uključujući i one velike ekonomske važnosti, bilo izvan zemlje kroz uvoz, ali i kroz odgovarajuće mere geoloških proučavanja mineralnih sirovina kao i zaštite domaće sirovinske baze. U mnogim slučajevima, područja sa poznatim ili hipotetičkim geološkim potencijalom za mineralne sirovine, nisu na odgovarajući način procenjene ili vrednovane od strane društva i vlasti, pa su i dalje su nezaštićene i suočene sa drugim namenama prostora, uz rizik da postanu nepotrebno i trajno nedostupne. To znači da je za buduće generacije pristup mineralnim sirovinama trajno onemogućen zbog fizičke infrastrukture izgrađene u nekoj oblasti (npr. stambena, transportna infrastruktura) ili pravne zaštite područja koja ne dozvoljavaju ili ozbiljno ograničavaju vađenje mineralnih sirovina (npr. područja zaštite prirode).

Projekt Safemin4Europe predviđa implementaciju nekoliko suštinskih zadataka koji pokrivaju analizu sledećih tema, sa rukovodiocima zadataka:

analiza instrumenata i sistema zaštite ležišta mineralnih sirovina u evropskim zemljama (LTU, Švedska);

Sistema valorizacije ležišta mineralnih sirovina u evropskim zemljama (UoB, Srbija);

Mogućnosti istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina u granicama pravno zaštićenih područja (MUL, Austrija);

Socijalna pitanja u zaštiti ležišta mineralnih sirovina (MEERI PAS, Poljska);

Procena potencijalne pretnje evropskoj sirovinskoj bezbednosti u vezi sa prostornim planiranjem i sukobom interesa u evropskim zemljama (MEERI PAS, Poljska).

Finansiranje: Ovaj rad finansiran je od strane Polish National Agency for Academic Exchange under Grant No PPI/APM/2019/1/00079/U/001